

ALJAZEERA

Mε τίτλο «Η κλιματική αλλαγή και το ανθρώπινο λάθος συρρικνώνουν την ελληνική γεωργία, η κλιματική αλλαγή επιδεινώνει τώρα την κακοδιαχείριση των υδάτων και τις μη βιώσιμες γεωργικές πρακτικές στην Ελλάδα» το διεθνές Ειδοσεογραφικό Μέσο προσεγγίζει το μείζον ζήτημα της έλλειψης νερού και τον επικείμενο κίνδυνο ερημοποίησης του θεσσαλικού κάμπου.

Ο δημοσιογράφος Γιάννης Ψαρόπουλος βρέθηκε προ της μερών στα μέρη μας -και με τη βοήθεια της «Ελευθερίας»- συναντήθηκε και συνομίλησε με ανθρώπους που γνωρίζουν το πρόβλημα της έλλειψης νερού, αλλά και με αυτούς που βιώνουν τις αρνητικές επιπτώσεις της διάρρωσης των εδαφών και των ρυγμάτων.

Ήδη το ρεπορτάž έχει ανέβει στο σάιτ του Al Jazeera (<https://www.aljazeera.com/news/2021/10/28/climate-change-and-human-error-shrivel-greek-agriculture-2>), βγάζοντας και εκτός συνόρων το πρόβλημα όχι μόνο της επίπτωσης της κλιματικής αλλαγής στην ελληνική γεωργία, αλλά και της αδιαφορίας της Πολιτείας να προγραμματίσει εκείνα τα έργα που θα επιλύσουν την έλλειψη νερού. Απόδειξη του πόσο πολύ η κλιματική κρίση απασχολεί ολοένα και περισσότερους στον κόσμο είναι τα πολλά ρεπορτάž που φιλοξενεί το Al Jazeera στην ιστοσελίδα του, αλλά και στο κανάλι, από όλα τα σημεία του πλανήτη.

ΤΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ

Ο δημοσιογράφος Γιάννης Ψαρόπουλος έκινά το ρεπορτάž με τα οικονομικά προβλήματα του ΤΟΕΒ Μάτι Τυρ-

Agriculturalist Kostas Goumas measures the depth of furrows caused by rain falling on a barren field [John Psaropoulos/Al Jazeera]

Ο κίνδυνος ερημοποίησης του κάμπου στο ...Al Jazeera

ΤΙ ΚΑΤΕΓΡΑΨΕ ΣΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΕΙΨΗ ΝΕΡΟΥ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΜΕΣΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

γίας-Οικολογίας Φυτών στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας σημειώνει πως «η κακή διαχείριση του νερού είναι μόνο μια πτυχή της εντατικής γεωργίας που καταστρέφει τη γη. Από την άλλη η άροση των χωραφιών με βαριά μπογούματα διασπά την οργανική ύλη του

πος ζεινα το ρεπορτάζ με τα οικονομικά προβλήματα του ΤΟΕΒ Μάτι Τυρνάβου, τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα αρκετοί αγρότες να μην ποτίσουν και να χάσουν την παραγωγή τους (δηλώσεις Γιώργου Σακοράφα), αλλά και με την κακή διαχείριση του νερού. Καταγράφει αναθυτικά την υπεράντηση νερού από το έδαφος με τις γεωτρήσεις οι οποίες έχουν οδηγήσει στην εξάντηση των υπόγειων υδροφορέων. Ο πρόεδρος του ΤΟΕΒ Ταυρωπού Καρδίτσας Θανάσης Μαρκίνος παρουσιάζει το σημερινό απαρχαιωμένο σύστημα άρδευσης που έχει ως αποτέλεσμα τα 2/3 του νερού να πάνε χαμένα, ενώ για το περίφημο φράγμα του Ταυρωπού σημειώνει πώς «η κατασκευή του θα κοστίσει 129 εκατομμύρια ευρώ (150 εκατομμύρια δολάρια). Το Υπουργείο Περιβάλλοντος λέει ότι μέρος αυτού θα προέλθει από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ και το υπόλοιπο από τον ιδιωτικό τομέα. Πρόκειται για μέρος των υπό εξέταση υποδομών άρδευσης αξίας 900 εκατομμυρίων ευρώ (1 δισεκατομμύριο δολάρια) σε εθνικό επίπεδο. Το δίκτυο αναμένεται να ζεινήσει στα τέλη του 2023 και να διαρκέσει δύο χρόνια».

Σε ένα άλλο φράγμα, αυτό του Αγιονερίου Ελασσόνας αναφέρεται ο εκπρόσωπος της Επιτροπής Διεκδίκησης Επίλυσης Υδάτινου Προβλήματος Κώστας Γκούμας. Όπως υποστηρίζει ο Λαρισαίος γεωπόνος «το φράγμα ζεικίνησε να σκεδιάζεται το 1980, αλλά δυστυχώς ακόμη και σήμερα δεν έχει οιλοκληρωθεί». «Δεν νομίζω ότι υπήρχε έλλειψη κονδυλίων για την οιλοκλήρωση του φράγματος. Το έργο μόλις ξάθικε στην κρατική γραφειοκρατία» δηλώνει και προσθέτει: «Το Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας εξακολουθεί να βασίζεται σε 120 εκατομμύρια τόνους νερού που προέρχονται από υποδομές που δεν έχουν ακόμη σχεδιαστεί».

Φυσικά στο ρεπορτάζ γίνεται αναφορά στην ανασύσταση της πίμνης Κάρλας και στη σωτηρία που προσέφερε σε

αγρότες των παρακάρπιων χωριών (δηλώσεις από τον Νίκο Στάθη στο Καστρί Αγίας και τον Θεόδωρο Δαλακούρα).

ΤΑ ΡΗΓΜΑΤΑ

Ο δημοσιογράφος Γιάννης Ψαρόπουλος ενθυμούμενος ότι το 1998, όταν πρωτοεμφανίστηκαν τα ρήγματα σε κατοικημένες περιοχές των παρακάρπιων περιοχών, είχε έρθει ξανά στα μέρη μας κι είχε συνομιλήσει με τον Θανάσο Ντάτσιο, τον αναζήτησε ξανά για να δει πώς είναι η κατάσταση. «Έντονος προβληματισμός και στεναχώρια» δηλώνει στην «Ε» και εξηγεί: Θυμόμουν ότι το Καστρί Αγίας ήταν εκτός δικτύου άρδευσης και τα πηγάδια του έχουν φτάσει σε βάθος περίπου 400 μέτρων (1.300 πόδια), με αποτέλεσμα ο υδροφόρος ορίζοντας κάτω από το χωριό να έχει εξαντληθεί και το έδαφος να υποχωρεί. Συναντήθηκα ξανά με τον κ. Ντάτσιο. Δυστυχώς η σύζηγός του πέθανε φέτος, χωρίς να έχει δει ποτέ το σπίτι της να επισκευάζεται, ενώ και ο ίδιος

ήταν μεθαγχολικός για τις δικές του προοπτικές να ζήσει περισσότερο από τη φθορά που προκαλούν στο βίο του τα ρήγματα της περιοχής».

Στο ρεπορτάζ ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα στοιχεία που αναφέρονται για την κλιματική κρίση, τόσο από την Τράπεζα της Ελλάδος, όσο και από τη Γεωπονική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Το Αστεροσκοπείο Αθηνών, το οποίο παρακολουθεί τον καιρό σε όλη τη χώρα, επιβεβαιώνει ότι η ζέστη στη Θεσσαλία ανέβαινε. Οι μέσες ετήσιες θερμοκρασίες στη Λάρισα, τη Θεσσαλίκη πρωτεύουσα, έχουν αυξηθεί σχεδόν κατά 2 βαθμούς (3,6F) από το 1990 – από λίγο περισσότερο από 20 βαθμούς σε 22 βαθμούς (36F σε 40F). Η έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος προβλέπει επίσης ότι οι βροχοπτώσεις στη Θεσσαλία θα μειωθούν σταδιακά κατά 18%, μέχρι το τέλος του αιώνα.

Ο Ν. ΔΑΝΑΛΑΤΟΣ

Ο Νίκος Δαναλάτος, καθηγητής Γεωρ-

άροση των χωραφών με βαριά μπανιάτικα διασπά την οργανική ύπη του εδάφους και οδηγεί στη διάβρωση και τελικά στην ερημοποίηση. Σε αυτές τις περιοχές απομένουν 20-30 εκατοστά (7,9 - 11,8 ίντσες) χώματα, σε σύγκριση με ένα μέτρο στις αρχές του 20ού αιώνα. Αν δεν προστατευθούν, αν δεν καθηλεργηθούν σωστά, με αμειψιπορά και διατήρηση κάποιας βλάστησης κατά τη διάρκεια του χειμώνα, θα χασουμε όλο και περισσότερα από αυτά. Αυτή τη στιγμή χάνουμε περίπου 20.000 εκτάρια επισίως και συνολικά 900.000 εκτάρια (2,2 εκατομμύρια στρέμματα) από το 1980». Προτείνει δε τη σπορά οσπρίων των χειμώνα, τα οποία προσθέτουν άζωτο στο έδαφος και οργάνωντας τα φυτά στο έδαφος όταν ανθίζουν την άνοιξη, αποκαθιστούν τη χαμένη οργανική ύπη. Πειράματα που πραγματοποιήσε τα τελευταία 10 χρόνια υποδεικνύουν ότι τα χωραφία που καθηλεργούνται με αυτόν τον τρόπο μειώνουν την κατανάλωση νερού κατά το ήμισυ, αυξάνουν τις αποδόσεις κατά περισσότερο από το μισό και καταργούν τελείως το δαπανηρό τεχνητό λίπασμα». Ερωτηθείς γιατί οι αγρότες της Θεσσαλίας δεν έχουν υιοθετήσει αυτές τις μεθόδους, είπε: «Εχω μιλήσει σε συνέδρια. Κανείς δεν ενδιαφέρεται».

ΤΟ ΥΠΑΑΤ

Για τα παραπάνω προβλήματα έχουν τοποθετηθεί, τόσο ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Σπ. Λιβανός, όσο και ο γενικός γραμματέας Περιβάλλοντος και Υδατικών Πόρων στο υπουργείο Περιβάλλοντος Κ. Αραβώντος. Ο υπΑΑΤ κ. Λιβανός αναφέρει πως με την ίδρυση έξι νέων επιαγγελματικών σχολών θα επεκταθεί η περιβαλλοντική συνείδηση των παραγωγών, ενώ συμπλήρωσε πως θα διατεθούν χρήματα σε υποδομές, οι οποίες θα βοηθήσουν στην εξοικονόμηση και αποθήκευση νερού. Φυσικά δεν έγινε αναφορά στον Αχελώο, για τον οποίο όμως ρωτήθηκε ο κ. Αραβώντος, ο οποίος απάντησε...γενικά! Γ. Ρούστας